

РЕШЕНИЕ

№ 16750

гр. София, 17.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 43 СЪСТАВ, в публично заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА

при участието на секретаря РАЛИЦА Г. НАКОВА
като разгледа докладваното от ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА Гражданско дело
№ 20221110115362 по описа за 2022 година

Предявени са обективно съединени искиове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, във вр.чл.79, ал.1, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 ЗЗД. В условията на евентуалност в писмения отговор е обективизирано възражение за прихващане с правно основание чл.55, ал.1, предл.1-во ЗЗД.

Производството е образувано по предявен от [*****] срещу А. А. Г. установителни искиове за установяване на вземана за сумата от 681,82 евро, представляваща главница по договор за заем с нотариална заверка на подписите рег.№ 9481/10.06.2016 г. по описа на [*****], нотариус с район на действие СРС, за периода от 15.07.2017 г. до 15.06.2019 г., представляваща 24 месечни погасителни вноски, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.03.2021 г. до окончателното изплащане; сумата от 466,34 евро, представляваща договорна лихва за периода от 15.07.2017 г. до 15.09.2019 г.; сумата от 243,06 лева, представляваща законна лихва за забава за периода от 16.06.2019 г. до 01.03.2021 г., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 13514/2021 г. по описа на СРС.

В исковата молба ищецът твърди, че на 10.06.2016 г. с ответника са сключили договор за потребителски кредит SO No 1891, по силата на който му е предоставил сумата от 1022,58 евро, а последния се задължил да върне същата на 36 месечни вноски, включващи главница и договорна лихва. Поддържа, че ответникът е извършил плащания, покриващи първите 8 погасителни вноски, а останалите 24 вноски за периода от 15.07.2017 г. до 15.06.2019 г. в общ размер на 681,82 евро не са платени. Предходното обусловило подаване на заявление по чл.417 ГПК, по което било

образувано ч.гр.д.№ 13514/2021 г. по описа на СРС, по което въз основа указанията на въззивната съдебна инстанция била издадена заповед за незабавно изпълнение. Тъй като същата била оспорена от длъжника-настоящ ответник, ищецът обуславя правния си интерес от предявените установителни иски. Освен главница, ищецът претендира договорна лихва за периода от 15.07.2017 г. – датата на първата неплатена вноска до 15.06.2019 г. – датата на последната неплатена падежирала вноска. Претендира и обезщетение за забава върху главницата, както и законна лихва, считано от подаване на заявлението по чл.417 ГПК в съда до окончателното изплащане. По изложените в исковата молба доводи и съображения ищецът моли за уважаване на предявените иски, като претендира и разноси.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е подал писмен отговор, в който не оспорва твърденията на ищеца относно сключения между тях договор. Изразява становище за нищожност на неустоечната клауза от клауза, по която са извършвани плащания. Сочи още, че с влязло в сила решение по гр.д.№ 10397/2021 г. по описа на СРС, 160 състав е прието, че възнаградителната лихва по договора е недействителна, а направеното възражение за прихващане с надвнесени суми по нищожна неустоечна клауза е уважено. В условията на евентуалност, в случай, че съдът приеме вземането за възнаградителна лихва за действително, ответникът прави на първо място възражение относно настъпилата предсрочна изискуемост на кредита, както и възражение за погасяване на това задължение по давност. В случай, че съдът не приеме предходните две възражения, ответникът прави възражение за прихващане със сумата от 1328,00 лева, представляваща платените суми по платените през периода от 15.07.2016 г. до 15.02.2017 г. 8 броя вноски, в които са включени плащания за възнаградителна лихва и неустойка. По изложените в отговора доводи и възражения се иска отхвърляне на предявените иски и присъждане на сторените разноси.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност, и като взе предвид становищата на страните, приема за установено следното ***от фактическа и правна страна:***

За уважаване на предявените иски в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на облигационно правоотношение между него и ответника, по който е била предоставена и усвоена твърдяната парична сума, а ответника се задължил да върне в посочения срок, ведно с възнаградителна лихва в уговорения размер.

В тежест на ответника е да докаже положителния факт на плащането на претендираното вземане, както и фактите, които погасяват, изключват или унищожават отговорността му. По наведеното с писмения отговор възражение за прихващане, в тежест на ответника е да докаже плащането на процесната сума, а в тежест на ищеца – че е налице основание за получаването ѝ, съответно за задържането ѝ.

Между страните не се спори и от приложения по делото Индивидуален договор

за заем № SO-1891/10.06.2016 г. се установява, че страните в настоящото производство са обвързани от валидно възникнало правоотношение по договор за потребителски кредит, по силата на който ищецът е отпуснал на ответника паричен заем в размер на 1022,58 евро /с левова равностойност от 2000 лева/ с краен срок на издължаване 15.06.2019 г. По силата на уговорките между страните, обективирани в процесния индивидуален договор за заем, ответникът, в качеството си на заемополучател, се задължил да върне на ищеца, в качеството му на заемодател сумата, предмет на процесния договор за паричен заем, заедно с възнаградителна лихва в размер на 37,70 % годишно, при общ годишен процент на разходите, равняващ се на 44,95 %.

По делото е приложен заверен препис от решение № 20001571/08.01.2022 г., постановено по гр.д.№ 10397/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 160-ти състав, влязло в законна сила на 04.07.2023 г., от което се установява, че между същите страни е водено друго производство с предмет процесния договор за заем, но за вноски за главница за период преди процесния. Видно от мотивите на решението е, че съдебния състав е приел, че уговорената в процесния договор възнаградителна лихва в размер на 37,70 % годишно, противоречи на добрите нрави, поради което е нищожна. Със същото решение съдът е приел за нищожна и предвидената в договора клауза за неустойка за неизпълнение на задължението за осигуряване на обезпечение. При тези съображения и след уважено възражение за прихващане, предявените от ищцовото дружество искове са отхвърлени.

Предвид гореизложеното, при съобразяване с мотивите на ТР № 3/2016 г. от 22.04.2019 г. на ОСГТК на ВКС, следва да се приеме, че цитираното решение на СРС се ползва със СПН по отношение на правопораждащите факти. Ето защо, при изводите за нищожност на клаузите за възнаградителна лихва и неустойка поради непредставяне на обезпечение, потребителят – настоящ ответник дължи връщане само на чистата стойност на кредита /арг. от чл.23 ЗПК/.

Между страните не се спори и в депозирана по делото молба с вх.№ 280573/09.10.2023 г. ищецът признава, че по процесния договор са извършени 8 броя плащания в общ размер на 1772,48 лева, които следва да бъдат отнесени за плащане на задължението за главница, като остава неплатена главница в размер на 227,52 лева.

В настоящото производство ответникът е релевирал възражение за прихващане в размер на 161,76 лева, представляващо остатък от активното му вземане по възражението за прихващане по гр.д.№ 10397/2021 г. по описа на СРС, 160 състав, което следва да бъде уважено /арг. от т.3 на ТР № 2/2020 г. от 18.03.2022 г. на ОСГК на ВКС/.

По делото е приложено платежно нареждане от 09.10.2023 г., от което се установява, че ответникът е платил в полза на ищцовото дружество сумата от общо 267,02 лева, който правопогасителен факт съдът е длъжен да съобрази съгласно .

Предвид гореизложеното предявените искове следва да бъдат отхвърлени като

неоснователни. В случая не следва да бъде присъждана законна лихва върху погасената в хода на производството главница, тъй като след прихващане със сумата от 161,76 лева и плащане в хода на процеса на сумата от общо 267,02 лева, ответникът дори е надвнесъл дължимите суми.

Съдът намира за необходимо да отбележи, че доколкото в настоящото производство не е заявено валидно оттегляне на предявените иски, съответно изменение по реда на чл.214 ГПК, то дължи произнася по исковите претенции така, както първоначално е бил сезиран.

По разноските:

При този изход на спора право на разноси има ответникът. Видно от приложения по делото списък на разноските и доказателствата за тяхното извършване е, че се претендират разноси за адвокатско възнаграждение в исковото, заповедното производство и образувано изпълнително производство.

Съдът приема, че в исковото производство на ищеца следва да бъде присъдено единствено адвокатско възнаграждение в претендирания размер на 485,04 лева с ДДС. По отношение на разноските в изпълнителното производство следва да се отбележи, че тяхната дължимост е пряко обусловена от съществуването на изпълняемо материално право, респ. наличието на изпълнително дело. С оглед предходното, направените в хода на изпълнителното производство и тяхната дължимост се определят от съдебния изпълнител в рамките на висящото изпълнително производство, в зависимост от неговия изход, при съобразяване на разпоредбата на чл.79 ГПК, а не в настоящото производство.

С оглед задължителните указания дадени в ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, съдът по исковото производство по чл.422 ал.1 ГПК дължи произнасяне и по разноските по заповедното производство, като съгласно указанията, дадени в т.12 от ТР, това следва да стане с осъдителен диспозитив. В конкретния случай ответникът претендира възнаграждение в размер на 258,00 лева с ДДС, което включва и процесуално представително по частната жалба с правно основания чл.419 ГПК. Съдът намира за неоснователни възраженията на ищеца относно плащането на възнаграждението, тъй като няма пречка същото да бъде извършено по банков път, след издаването на фактура, ако същото е извършено след сключване на договора за правна помощ. Съдът приема, че конкретния случай е именно такъв.

Настоящият съд приема, че въпреки, че част от плащането на процесните суми е в хода на процеса, на ищеца не се следват разноси, тъй като е налице злоупотреба с права. В хода на настоящото производство се установява, че в конкретния случай ищецът е завел три отделни производства /гр.д.№ 8722/2018 г. по описа на СР, 128 състав, гр.д.№ 10367/2021 г. по описа на СРС, 160 състав и настоящото производство, всички предхождани от заповедни производства/, в които претендира вземания срещу един и същи длъжник – настоящия ответник, произтичащи от едно и също

правоотношение – договор за заем № SO-1891/10.06.2016 г., по всяко от които на заявителя-настоящ ищец са присъждани разноски за държавна такса и възнаграждение за адвокат. Съдът намира, че този подход за претендиране на разноски, включително за адвокатски хонорар, по всяко едно от делата с предмет вземания за отделните вноски, произтичащи от един и същ договор, *което е масова практика на ищеца и то не само по дела пред СРС, но и пред останалите съдилища в страната*, нарушава принципа на чл.3 ГПК. Предходното води до неоснователно обременяване на задълженията на длъжника и е типичен пример за злоупотреба с право. Правно неоправдани са действията на кредитора по облигационното вземане, тъй като пред него е стояла правната възможност в рамките на едно и също производство да претендира вземанията си, всяко едно от които вече е било изискуемо. По този начин по-силната страна в облигационните отношения, посредством законоустановени средства цели постигане на противоположен резултат и неоснователно обогатяване, както и калкулиране в тежест на длъжника на неоправдано високи по размер разноски в рамките на заповедните, а в последствие и в исковите производства. ***В случая е осъществена злоупотреба с права, която противоречи на общоприетите норми на морала в житейски смисъл и на морала в правото, респ. на правилата в правото за добросъвестност и справедливост при упражняване на законоустановени права. Такава недобросъвестност не може да бъде толерирана.***

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от [*****], със седалище и адрес на управление: [*****] против А. А. Г., ЕГН ***** искове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, във вр.чл.79, ал.1, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 ЗЗД – за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 681,82 евро, представляваща главница по договор за заем с нотариална заверка на подписите рег.№ 9481/10.06.2016 г. по описа на [*****], нотариус с район на действие СРС, за периода от 15.07.2017 г. до 15.06.2019 г., представляваща 24 месечни погасителни вноски, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.03.2021 г. до окончателното изплащане; сумата от 466,34 евро, представляваща договорна лихва за периода от 15.07.2017 г. до 15.09.2019 г.; сумата от 243,06 лева, представляваща законна лихва за забава за периода от 16.06.2019 г. до 01.03.2021 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 13514/2021 г. по описа на СРС.

ОСЪЖДА [*****], със седалище и адрес на управление: [*****] да заплати на А. А. Г., ЕГН ***** сумата от **485,04 лева с ДДС**, представляваща направени разноски за адвокатско възнаграждение по настоящото производство и

сумата от **258,00 лева с ДДС**, представляваща направени разноси за адвокатско възнаграждение в производството по ч.гр.д.№ 13514/2021 г. по описа на СРС.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____